

TEKENS EN SYMBOLEN OP AMERIKAANSE WWII VOERTUIGEN

De US Army beschikte gedurende de Tweede Wereldoorlog over bijna 3 miljoen tanks, vrachtwagens, halftracks en overige voertuigen. Elk voertuig was geschilderd, met nationale kenmerken er op en kon worden geïdentificeerd door middel van een uniek registratienummer op de motorkap. Het kwam ook voor dat elk voertuig een code op de bumper had waaraan het voertuig kon worden geïdentificeerd en de eenheid kon worden afgelezen.

Nationale symbolen

Op foto's van de Tweede Wereldoorlog zijn zes verschillende types nationale symbolen te onderscheiden. Vijf hiervan zijn varianten op de 5-puntige ster. Sommige eenheden (vooral in Afrika) gebruikten geel in plaats van wit voor de ster en bijhorende tekens.

Drie kleuren ster

Het eerste gebruikte symbool voor de oorlog was een witte ster, met een rode cirkel in het midden op een ronde blauwe cirkel. Gebaseerd op de kleuren van de Amerikaanse vlag en identiek aan de tekens op Amerikaanse vliegtuigen tot ongeveer juni 1942. Soms kwamen ze voor met een rode achtergrond en een blauwe middencirkel.

Twee kleuren ster

Als opvolger van de driekleurige ster verscheen de tweekleurige in Noord-Afrika eind 1942.

Het bestaat uit een witte ster op een cirkel, meestal blauw maar soms rood. Het komt voor op foto's van tanks maar ook artillerie, meestal op zandkleurige voertuigen.

Nationale vlag

De Stars and Stripes werd op voertuigen en uniformen (armband) gebruikt tijdens de landingen in Noord-Afrika. Dit had een politiek doel (de eerste Amerikaanse deelname aan de oorlog in Europa). Later droegen Amerikaanse parachutisten armbanden tijdens de landingen in Normandië en Market-Garden.

Star en stripe

Waarschijnlijk overgenomen van het Army Air Corps kwam deze variant van de witte ster voor op tank koepels van 1942 tot 1943. Op de meeste tank zat de ster aan de zijkanten van

de toren, minstens 22 inch (56 cm) met een band van 4 inches (10,16 cm) rond de toren. Het verscheen voor het eerst op tanks die gebruikt werden om Amerikaanse gepantserde eenheden op te leiden in Engeland en Ierland in 1942. Ook kwam het voor in Noord-Afrika, Sicilië en op kleinere schaal in de South-West Pacific.

Enkele witte ster

De enkele witte ster was te zien op Amerikaanse voertuigen begin 1942 in Engeland en in de SW Pacific (Guadalcanal). In 1943 kwam deze ster op elk type voertuig voor over de hele wereld. Vanaf 1944 werd de witte ster (met of zonder cirkel zoals hieronder beschreven) het nationale identificatiesymbool voor de Verenigde Staten van Amerika.

Gele varianten

In 1942 werd een order uitgevaardigd dat alle tekens op gepantserde voertuigen moesten worden uitgevoerd in geel. Op de meeste tanks was deze weer 22 inch met een band rond de toren van 4 inches. Een vreemde beslissing omdat de rest van het leger over aan het gaan was op de witte ster. In augustus 1942 werd deze order dan ook ongedaan gemaakt door de uitgave van AR 850-5 US Military Equipment Markings.

Grotere sterren

Tijdens het gevecht en in het stof kon de Amerikaanse ster op grote afstand vaak worden verward met het Duitse kruis (boven de 1000 meter). Tanksoldaten en gepantserde eenheden begonnen hun sterren te vergroten om te voorkomen dat ze slachtoffer warden van "friendly fire". De toevoeging van de cirkel rond de ster hielp dit probleem op te lossen al bleven de meer ervaren eenheden (zoals de 2nd Armoured) tot aan de landing in Normandie vasthouden aan de vergrote ster. Daar schilderden ze het voertuignummer in geel op de zijkanten van de koepel. Dit gebeurde D-Day+14, twee weken na de landing. Na Normandie trokken veel pantser divisies Europa in die hun tekens op de koepel behielden, met uitzondering van de balk, de reden dat zoveel varianten te zien zijn op foto's.

Ster en cirkel

Een enkele witte ster omringt door een hele of onderbroken cirkel werd voor het eerst gezien in juli 1943, voornamelijk bedoeld als identificatie vanuit de lucht. Zoals hierboven vermeld konden ook piloten ze verwarren met een kruis. Gedurende die periode spraken de

pantserenheden zelfs van de "American Luftwaffe". De ster en cirkel bleven de rest van de oorlog in gebruik. Dit symbool werd door alle Geallieerde Strijdkrachten gebruikt vanaf D-Day.

Varianten

In juli 1943 moesten alle voertuigen die gingen deelnemen aan de invasie van Sicilië, de breedte van de cirkel vergroten en deze geel schilderen. Soms werd de witte cirkel alleen geel gemaakt, soms ontstond een vergrote witte ster, geel of wit omrand.

Registratienummers

In 1929 kwam het Army Quartermaster Corps met een systeem om elk militair voertuig te kunnen identificeren. Het nummer werd oorspronkelijk voorafgegaan door de letter "W" van War Department. Vanaf midden 1944 werd die letter "W" weggelaten. Voertuigen met een voorvoegsel "K" werden gebruikt door de verbindingstroepen, US Signal Corps, om special voertuigen aan te duiden.

De registratie werd geschilderd in cijfers van 3 inch (7,6 cm) hoog. Dit als de ruimte het toeliet. Ze werden geplaatst aan beide zijden van de motorkap of ergens achterop het voertuig. Als het voertuig was ontstoord om een radio te kunnen gebruiken werd de letter "S", voorafgegaan door een streepje, als toevoeging achter het registratienummer gezet. Soms werd "USA" voor of boven het registratienummer toegevoegd, ook weer als de ruimte dit toeliet.

Vóór 1942 werd witte of gele verf gebruikt voor de registratienummers.

Vanaf midden 1942 tot midden 1943 werden registratienummers door de fabrikant geplaatst in blauw door middel van een sjabloon.

Vanaf 1943 werden de nummers in het wit of zelfs geel of zwart geplaatst.

De eerste twee cijfers in de serie gaven het type voertuig aan.

Registratienummer voorvoegsels	
Lichte trucks	2
Verkenningstrucks en jeeps	20
Medium trucks	3
Trucks 2.5 – 5 ton	4
Trucks > 5 ton	5
Tanks	30
Rups- en halfrups voertuigen (geen tanks)	40
Pantser- en speciale commando voertuigen	60

Jeeps hadden altijd het voorvoegsel 20, dat stond voor “verkenningen” gevolgd door het voertuig registratienummer. Voor de eerste 99.999 jeeps waren dit 5 cijfers, de volgende series hadden er 6.

Enkele voorbeelden			
USA			USA
W-20	USA 30	40	20 -S
Jeep, eerste series	Tank - standaard	(Half rups- standaard	Jeep, ontstoord, laat

Bumpercodes

De AR 850-5 gaf een lijvig geheel aan eenheid bumper codes om snel een voertuig te kunnen identificeren en tot welke eenheid het behoorde. Ze werden mat wit geschilderd en over het algemeen op de voor- en achterbumpers van soft-top voertuigen en op de voor- en achterzijde van tanks. Vaak werden deze codes verwijderd in frontgebieden. Meestal werden ze bedekt met modder of vet.

De code bestond uit drie groepen cijfers en letters:

1. Army, Corps en Division codes
2. Regimental of Battalion codes
3. Company en voertuignummer codes

Groep 1 – Army, Corps en Division

- Army – het cijfer van het Leger gevolgd door een **A**.
- Corps – het cijfer van het Korps (Romeinse cijfers) gevolgd door de letters **AB** voor een Airborne Corps of een **Δ** voor een pantserkorps.
- Division – het cijfer van de divisie gevolgd door de letters **AB** voor een Airborne Division of **Δ** voor een pantser divisie.

Groep 2 – Regimental of battalion

- Regimental of Battalion volgen een gelijkend patroon; het cijfer van het regiment, bataljon of toegevoegde compagnie gevolgd door de passende tak van dienst code.

Code	Tak van dienst
AB	Airborne
AA (AAA)	Anti-Aircraft Artillery
APH	Amphibious
Δ	Armored Division
C	Chemical
E	Engineers
F	Field Artillery
I	Infantry
M	Medical
P	Military Police
PI	Parachute Infantry
O	Ordnance
Q	Quartermaster
S	Signals
T	Transportation
TD	Tank Destroyer

- De “**I**” en “**O**” symbolen werden altijd voorafgegaan door een streepje om verwarring met cijfers te voorkomen.
- Battle groups, tank bataljons, veldartillerie bataljons en verkenningseskadrons die opereerden onder het regiments systeem werden respectievelijk geïdentificeerd door “**B**” – “**Δ**” – “**F**” en “**R**”, voorafgegaan door hun cijfer en gevolgd door de basis identificatie van hun eenheid.
- De “**X**” werd gebruikt als een voertuig geen moeder organisatie kende (direct toegevoegd aan een divisie i.p.v. een regiment).

Groep 3 – Company en voertuignummer codes

- Ook compagnies codes volgen een soortgelijk systeem.

Code	Tak van dienst
A - I	Compagnie, troep, batterij
HQ	Hoofdkwartier en HQ eenheid
SV	Ondersteunings compagnie

- Onafhankelijke compagnies hadden een code toegevoegd die hun rol identificeerde.

Code	Tak van dienst
AW	Automatische wapens
CON	Constructie
DP	Depot
DS	Directe Steun
GAM	Algemene Auto
GS	Algemene Steun
HW	Zware Wapens
MR	Mortier
MT	Onderhoud
PM	Onderhoud Parachutes
R	Verkenning
RP	Herstel
TMP	Transport

- Eenheid niet voorkomend in bovengenoemde codes werd toegestaan deze zelf te bedenken mits ze niet verward konden worden met overigen en uit niet meer dan drie letters bestonden.
- eenheid aangaf. Getrokken voertuigen werden als aparte voertuigen beschouwd en kregen daarom ook een nummer direct na de trekker. Over het algemeen hoorden de voertuigen 1 tot 10 bij de compagniesstaf (Company HQ), 11 tot 20 bij het 1^e peloton, 21 tot 30 bij het 2^e peloton etc. Zo zou E3 het derde voertuig zijn van de compagniesstaf van de E Compagnie.

Voorbeelden				
2-I	12^E	HQ	6	2 ^e Infanterie, 12 ^e Geniebataljon, 6 ^e voertuig HQ Company
3A/8-I	34-I	A	11	3rd Army, 8 ^e Infanterie, 34 Infbataljon, 11 ^e voertuig A Coy
101 AB	506PI	E	3	101 Airborne, 506 Para Inf Regiment, 3 ^e voertuig E Coy
101 AB	81AAA	HQ	13	101 Airborne, 81 AA Artillerieregt, 13 ^e voertuig HQ Company
1A 2Δ	67Δ	D	5	1st Army, 2 ^e PantserDivisie, 67ePaRegt, 5 ^e voertuig D Coy
VIII	705TD	B	9	8 ^e Corps, 705 Anti-tank Bataljon, B Coy, 9 ^e voertuig
17 AB	320F	B	6	17 ^e Airborne Division, 320 ^e veldartilleriebat, B Battery 6 ^e vtg
2Δ	702TD	B	14	2 ^e PantserDivisie, 702 Anti-tank bataljon, B Coy 14 ^e vtg

De codes mochten niet groter zijn dan 4 inches (10 cm) en waren soms gescheiden door een 2,5 cm brede streep of schuine voorwaartse streep.

Diversen

Verplaatsingsmarkeringen

Deze werden aangebracht voor het transport en gaven de afmetingen en het gewicht van het voertuig aan. Ze kwamen ook voor in de vorm van metalen plaatjes op het dashboard van de voertuigen.

ROAD WT	2315	LBS.
GROSS WT	3125	LBS.
LENGTH	132	IN.
WIDTH	62	IN.
HEIGHT	52	IN.

VEHICLE TRUCK-¼ TON 4x4	
OVERALL LENGTH	131 IN.
OVERALL WIDTH	62 IN.
OVERALL HEIGHT	72 IN.
LOWEST OPERABLE HEIGHT	52 IN.
SHIPPING CUBIC	244½ CU. FT.
SHIPPING TONNAGE	6.11

Persoonlijke markeringen

Hoewel niet zo vaak voorkomend als op vliegtuigen werden veel voertuigen versierd met kleine kunstwerkjes. Meestal namen, mascottes, geschilderde divisie emblemen en pin-ups. De verscheidenheid werd slechts begrensd door de fantasie van de soldaten.

Brugclassificatie

Volgens de legervoorschriften moest een geel vierkant aan de voorzijde van het voertuig het gewicht van het voertuig aangeven in tonnen. In de praktijk werd het Britse systeem, een gele metalen schijf bevestigd aan de grill, toegepast om verwarring te voorkomen. Deze schijven waren 6 tot 9 inches in doorsnee (15 – 22 cm), geel met zwarte cijfers die de gewichtsklasse van het voertuig weergaven. Ze kwamen voor als plaat die op het voertuig werd bevestigd of, als de gewichtsklasse niet zo snel zou veranderen (tanks), geschilderd op het voertuig. Meestal voorkomend op de rechterzijde van het spatbord maar ook als vervanger van de rechter koplamp. Voertuigen die aanhangers etc. konden trekken hadden twee cijfers, een dat ge gewichtsklasse van het voertuig zelf weergaf, het andere het totaalgewicht van het voertuig en de aanhanger.

2

Meest voorkomende brugclassificaties	
Lichte vrachtauto	4
Verkenningauto's en jeeps	2
Trucks 2,5 – 5 ton	10
Trucks > 5 ton	21
Stuart Tank	19
Sherman tank	30
Hellcat TD	18
M3 Half-track	10

Stars en stripes

Alle US ongepantserde voertuigen in het Europese oorlogstheater hadden een kleine Amerikaanse vlag, gemaakt van papier, gelijmd in de linker onderhoek van het windscherm. Op de achterzijde van de vlag stonden instructies in rode inkt.

Vrachtwagens

Achterzijde

Van links naar rechts: "MAX SPEED 45 MPH" – witte ster – "Caution Left Hand Drive". Vaak een kleine witte ster op de linker spatlap.

Overigen

- "Prestone 44" geschilderd op de voorzijde van de motorkap net boven de grill. ½ inch grote cijfers gaven aan dat anti vries was toegevoegd aan het koelsysteem, samen met het jaartal (hier 1944).
- "T.P. 35" (Bandenspanning)
Amerikaanse jeeps uit de Tweede Wereldoorlog hadden de bandenspanning vaak staan op het dashboard of de binnenkant van het windscherm en in de wielkasten. Na de oorlog werd dit aangebracht aan de buitenzijde boven de wielen. Het is dus een foutieve aanduiding bij een jeep uit WO2.
- Vele andere informele tekens komen voor zoals "No Smoking" etc.

